

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FOSZTERESZTŐ: **BENEDEK JÁNOS.**
POLITIKAI ROVATVEZETŐ: **Dr. BOROSS LAJOS.**
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **SZEKELY IMRE.**

SZE. KESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Vér!

— január 26.

Az emberiség fejlődésének és haladásának utját véryomok jelzik. Minden arasznyi tért el kellett árasztani a kiontott vérnek patakjával, hogy föl lehessen szántani az emberi és polgári jognak akéjével. Tenger vér áztatta a földet, amíg el lehetett ültetni benne a szabadság virágját. Véres állomások irtóztató kálváriáján kellett végigmenni, hogy az emberiség feleresze levethesse kezéről a nehéz rablánczot s még egyszer és még százszor annyi vérnek kell hullnia, — amíg az ember eléri az emberi méltóságnak teljes diadalát a földön.

A vér a legnagyobb erő a világon. Mindeneket ez kormányoz. A vér riaszt s a vér vonz. A vér rémit s a vér lázít. A vér megfélemlít és a vér bátorságot ad. A vér hősokeket teremt és hőhérokat. A vér felmagasztal és megbélyegez. Vért kíván a gyilkos és vérét ontja az önfeláldozó erény. A gyalázatos merénylet minden ellen, ami szent s a szent mártiromság véres nyomokat hagy egyaránt. Vért szomjazik a vadállat s a vér az, mely a legnagyobb áldozatra serkent. A véren épül és a véren omlik össze

minden zsarnoki hatalom. A vér vért kíván s a vért csak vérrel lehet lemosni.

S a vér mi olesó és a vér mi drága! Mi drága nekem, aki elhullott kedvesemet siratom s mi olesó a nagyhercegek urnak (vagy a választás elnökének!) aki könnyü lélekkel közibe lövet a sűrű tömegnek.

A szélső Kelet csataterén mennyi ártatlan vér hullt eddig s mennyi fog hullani ezentul adáz öldöklésben? S egy nagyhercegnek dolyfős cézári indulata mily szörnyü vérfürdőt teremtett Szentpétervár utcáinak kövezetén! Oh, ezek a kövek életre fognak kelni a rájuk omlott vértől s úgy vigyázzatok: nem fognak megnyugodni mindaddig, míg a hőhérok vére le nem mossa az áldozatok vérét.

Láttátok Gápon, a papot, a rongyos tömeg mindenható vezérét, a ki szemben állott Vladimírral, — a fegyveres erőnek mindenható vezérével. E két férfiú két világot, két világrendszert képvisel magában. Az egyiknek hatalma: a golyó és az akasztófa; a másiknak hatalma: a kereszt irgalma. — Az egyik halomra gyilkolja az életet, a másik fölt masztja a halottat is. Melyik a hatalmasabb erő vajjon? Vladimír vért szomjazott s Gápon

kinálta neki az áldozatot, első sorban önmagát a munkástömeg élén, keresztrel a kezében. — Melyik az erősebb fél? S melyik fogja legyőzni a másikat?

Az egyikkel az egész emberiség harczol, mert áldozni kész véret az ember jogaiért. A másik kontaná százezrek vérét, csakhogy megoltalmazza a zsarnokság jogát. Melyik az erősebb hatalom s melyiknek kell végül is diadalmaszkodnia a másikon?

Ez nem kérdés. A zsarnoki hatalom élete máról holnapra terjed — Krisztus pedig győzött minden zsarnokával szemben, győzött a keresztfán s él mindörökké.

A vérről szólok s messzi földről hozom a példát arra a tanulásra, hogy mily olesó még mindig az emberi vér.

Legyünk óvatosak s maradjunk a közelben, a magunk háza tájékán, a magunk országában.

Választási hadjáratban állunk. Az ország el van árasztva katonasággal. A nép izgatott. Az ellentétek élesek. Az elkeseredés beszél. A lelkiismeret hallgat.

Ki tudja, hányszor ropog a sortüz a választás napján s hány ártatlan ember vére festi pirosra a havat a választók tömegéből?

Két epizód.

Irta: **Prém József.**

Nemcsak Pozsony városában és megyében, hanem egész Nyugatmagyarországon a legnépszerűbb emeberek egyike volt Samarjay Károly. Mint író és mint ügyvéd, számos tisztelöt szerzett érdemekben gazdag pályáján.

Engem még mint fiatal író méltatott barátságára. És sok nagyérdékü emlékétközölte velem. Hadd mondjak el ezuttal két epizódöt nemzetünk újabb történelméből.

Báró Wesselényi Miklós hatalmas beszédöt mondott Szatmármegyében az örök-váltságról s oly támadásokra ragadtatta magát, hogy a királyi ügyész menten pörbe fogta.

Hütlenség a korona iránt! Nagy vád volt az és nem kisebb ember, mint Kölcsey Ferenc vállalkozott rá, hogy a fiskus okoskodásait czáfalgassa. Ott olvasható az a védőirat a klasszikus író munkái közt, hisz a törvényszéki ékesszólás egyik remeke az. Kölcsey győzött és Wesselényi megmenekült volna a fogság elől, ha más vádak nem merültek volna fel ellene.

De a királyi ügyész kimutatta, hogy Wesselényi titkos társaságokkal érintkezett s hogy Kossuth és Lovassy „láztásai”-val egyetért. Minden fáradság hasztalan volt. A bíróságnak maga a kabinet utasításokat adott s a pör azzal végződött, hogy Wesselényit három évi fogságra ítélték.

Mindenki feszülten leste az ítélet kihirdetését, amikor hirtelen olyan eset merült fel, mely a figyelmet másfelé terelte. A Duna kiáradt s a még szabad Wesselényi 1837 márczius havában mint egy títán küzdött az elemek harczában, hogy ezer meg ezer ember életét megmentse. Herkulesi erejénél csak félelmet nem ismerő elszántsága volt nagyobb s mindkettöt felülmulta áldozatkészsége. A főváros mint valami legenda-hóst ünnepelte, istenítette. A haza legnépszerűbb fia volt ama rémes napokban. De a hatalom emberei nem törődtek és nem számoltak ezzel. A bíróság kihirdette az ítéletet és Wesselényit a budai vár börtönébe zárták. Több se kellett a felzaklatott közvéleménynek! Nemcsak Pesten, hanem az ország minden vidékén felzudultak s mert mást nem tehettek, hát tüntettek Wesselényi mellett.

A kabinet most már megszeppent.

Félt, hogy a népszerű foglyot még ki is szabadítják.

Es ki tudja, nem részesült volna-e a budai börtön abban a kitüntetésben, amely tíz évvel később Táncsics Mihálynak jutott osztályrészül, kit a fellekesített közönség erőszakkal szabadított ki a fogságból és diadalmenetben körülhordott a városban. A kabinetnek is sokszor kedvez a szerencse. Ilyen kedvezés volt az, hogy Wesselényi súlyosan megbetegedett. Közel állt a megvakulásához. No már ez változtat a dolgon! A foglyot el kell vinni valami gyógyhelyre, mert hát a humanizmus az első! Es a kabinet megengedte, hogy a „magyar Belizár” mihamarabb Graefenbergbe mehessen, ahol kurálhatja magát és ezalatt a magyar házában kitört lelkiesedés láza szépen lecsillapszik megint.

Graefenbergből Deák Ferenc kísérte haza félig megvakult barátját. Az utazás kifárasztotta őket és Pozsonyban kiszálltak, hogy megpihenjenek. Alig hogy elfoglalták szobáikat a Zöldfa-fogadóban: hire futott a városban, hogy a két hazafi megérkezett. A jogászok elhatározták, ahogy fáklyászenével tisztelik meg őket. Köztük volt Samarjay Károly is, aki így beszélte el:

3¹/₂ — 4⁰/₁₀-os
törlesztéses és jelzálogkölcsonöket

földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett a becsérték ²/₃ része erejéig kieszközlünk és leggyorsabban lebonyolítunk: ●●●●●

Ingtalan és Földhitel Forgalmi-intézet:
Groszmann és Mandel
Debreczen, Hunyadi-utca 17. sz., a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton.

Iszonyu csak elgondolni is, hogy mily lelkiismeretlen, véres jelenetekre lehetünk tanúi Magyarországon — amelynek ezeréves alkotmányja van — éppen alkotmányos küzdelmei során.

A választás napján.

— január 26.

Itt van az utolsó perc izgalma: ma választ az ország és — miként a miniszterelnök s nyomában minden kormánypárti kortes hangoztatja — a nemzet itélni fog.

A nemzet? Igaz, a nemzet. Mert vannak határai a korrupciónak s vannak határai a hatalmi nyomásnak és a vesztegetésnek is. Egészen és nagyjában a választáson mégis csak kifejezésre jut a nemzet akarata, helyesebben szólva: világosan föl lehet ismerni a nemzet akaratát. Hogy aztán ez az akarat, a mint kifejezésre jut és a mint világosan fölismerhető, kedvez-e a kormánynak, vagy sem: az más kérdés, amelynek taglatába itt nem bocsátkozunk. Csak annyit jegyzünk meg, hogy csekély többség, a mi viszonyaink közt és a mi választási eljárásunk mellett, vajmi csekély mértékben billenti a kormány javára a nemzeti akarat mérlegét.

De hát itt van az utolsó izgalmas pillana. A jelölt urak drukkolnak, mint a diák az iskolában: hátha szekundába pónálja őket a választókerület tisztelt polgársága. A kortesek lótnak-futnak, vitáznak, kapacitálnak, ölelkeznek, veszekeszenek; égig magasztalják a maguk jelöltjét, az ellenfelet lerántják a sárga földig; dolgoznak kézzel-lábbal, torokkal, furfanggal,

— Ott gyülekezünk össze a sétatéren. A fátylak már égtek, a fiatalság lelkesedett, éljenzett, a cigányok már rá akarták zendíteni az indulót, amikor rendőrök érkeztek s a jogakadémia igazgatójának s a városkapitányának tiltó rendelkezését felmutatták. A legszigorubb büntetéssel fenyegettek miadankit, aki a tüntetésben részt vesz. Veszedelmes lázítóknak tartották Wesselényit most is, amikor már a szemévilága veszendőben volt. Legelőször a cigányok üdtek meg. Ott somfordáltak az iratot tartó és felolvasó rendőrök körül, aztán alkotódtek. Minket jogészkokat azonban csak annyi jobban feltűzött ez a tilalom. Ha zenével nem is, de faklyafényvel és beszéddel megtiszteltük Wesselényit és Deákot. Egem ért a szerecsse, hogy társaim felszólítottak az üdvözlő szöveget elmondására. Szavaimat a fogadó erkélyéről hallgatta a város két nagynevű vendége. Rögton lesiettek aztán közéuk, buzditó beszédet intéztek hozzánk és kezet szorítottak velünk.

Samarjay Károly humoros jókedvvel beszélt el: mi követé a mámoros lelkesedést és hazafias felbuzdulást.

— Másnap, bizony szívdobogva mentünk az akadémiára. Egy párt kiesapnak közülünk, az két égtelen és legkötségtele-nebb az, hogy én kezdem meg a sort. Szinte fölvetett bennünket a vértanuság utáni vágy — és mégis féltünk. A tanárok szigorú arcozal láttak törvényt s a „consilium abeundi“ it nem lehetett elkerülni. A büntetés csupán az én árva fejemnek szólt: csak én vétettem a szónoklatommal. De taipra állt a jogászság s magával ragadta az egész pozsonyi tanulságot. Hosztinszky János, a későbbi országos képviselő, meg-

egyik másik igaz lélekkel és tiszta meggyőződéssel is. Vannak azonban sokan, akik simább és mindenestre *kézzelfoghatóbb* argumentációval is fogják a voksot.

Kormánypart és ellenzék megfeszíti végső erejét s mint ki minden lehetőt el követett a maga és a köz érdeké en, úgy várják a mai nap eredményét. De nem nyugodtan s nem a szilárd önértet hig-gadságával, hanem nyugtalanul Nemerős öntudattal, hanem zilált idegzettel, teli bizonytalansággal, kétségkedve önmagá-ban és az egész világban: — jobbára ekképpen néznek az eredmény elébe.

A választó-közönség olyan ezekben az utolsó percekben, mint valami hatalmas szifon. Tegnap csak a kortesek be-széltek: a szifon hallgat. Engedi magát megkörnyékezni; engedi, hogy minden jót és szépet, hasznosat és magasztosat föl-hordjanak elébe; engedi, hogy hitvá y, tolvaj-szándékkal is megközelítsék. Csak hallgat és figyel. De ma megnyílik néma ajka; ma megszólal s mindenek csak az ő szavára hallgatnak.

Ilyenkor, választás napján hatalmas ur a polgárság, nincs nála hatalmasabb. Hogy fog élni a hatalmával: az kérdés. Éljen vele uri módon, méltóságosan, az alkotmány becsületére, a magyar nemzet javára!

Az új francia kormány.

— jan. 26.

Az új francia kormány igen érdekes férfiakból alakult meg, akiknek azonban a mi fogalmaink szerint nagyon nehéz lesz teljesíteni feladataikat; mi hozzá vagyunk szokva, hogy ha nem is mindig, de több nyire oly emberek kerülnek egy-egy mi-

nisztérium élére, akik értenek valamit tár-czájuknak az ügyeihez. Franciaországban ez nem szokás, ott a miniszterek első sor-ban politikusok s csak másodsorban fejei az ádami a minisztrációznak.

Az új miniszterelnök, Rouvier már régi politikus; hatvanhárom éves ember s 1881 óta már vagy hatszor volt miniszter. A hírhedt Panama pör idején ő volt az egyik fővádott s e miatt sok esztendőre el kellett tünnie a közélet színpadáról. Politi-kai erkölcsi leggyöngyöbb lábón állanak, de híve egy új adóreformnak, mely a szoc-ziálistáknak igen tetszik; így lehetett be-lőle miniszter elnök Bar Rouvier a pénz-ügyekhez kitűnően ér, nem ő lett kabinet-jében a pénzügyminiszter, hanem egy Mer-lou nevű szociálista orvos.

A kereskedelmi miniszter, Dubief, szintén szociálista, orvos és újságíró. Az új tenger-részesi miniszter, Thomson, utleirásokati; számos vasuti társaságnak volt az igazga-tója, a tengerészeti ügyekhez azonban mit-sem ért. Az új belügyminiszter, Etienne, elsőrangú tekintély a gyarmatpolitikai kér-désekben: foglalkozására nézve új-ágkiadó, az új gyarmatügyi miniszter, Cémentel, közjegyző volt egy ideig, s azután fió-zó-fió író. G-utnier; közmuakügyi miniszter gyáros; Rieu földmívelésügyi miniszter gazdalkodó; Dujardin Beaumetz szép-műv-szeti miniszter pedig festő; az egész kabi-netben ez a három ember ért csak a tár-czája ügyeihez. Borteau hadügyminiszter börtözügyok, Bérard postaminiszter ügyvéd, Bienvenu Martin közoktatásügyi miniszter pedig tisztviselő volt a — gyarmatügyi mi-niszteriumban.

Bécs háborút akar.

Szenzáció vagy választási kacsa.

— január 26.

Egy szegedi lap társunk olyan cikket közöl, amely hivatva van nagy feltűnést kelteni. A bécsi udvarhoz, a lefelfőbb ka-tonai intéző körökhöz közelálló forrásból, olyan egyéntől, aki a monarchia külpolitikai

Dankó József országes püspök is résztvet-tek a mozgalomban, mely az én megke-gyelmeztetésemre követele.

A jogászok ünnepeiesen kinyilatkoz-tatták, hogy ha engem kiesapnak, ők is rögton elhagyják Pozsonyt és a tanár urak üres padok előtt praefegálhatnak. Erre az-tán az akadémia a helytartótanácsához ter-jesztette fel az ügyet és a nagy büntetés végre kemény dorgalóriummal enyhült.

A szabadságharc kitérésakor nagy-fontosságú missióval bízták meg Samarjayt. Olyan epizód ez is, mely még nem jutott nyi városságra. Torontálban az 1848 dik év április havában Rajasics karlóczai érsek erősen fanatizálta a hittanhallgatókat. Ezek viszont a kikindai ráczokat lázították a ma-gyarok ellen. A fölbujtott nép végre rátá-madt a mit sem sejtő tisztviselőkre s a tókés magyar lakosokra. A kikindai kerület számos falvát felgyújtották, az embereket lamészároították s erre a vérszemét kapott ráczok vérfürdőt rögtonöztek a megyében. Samarjay akkor Torontálban lakott.

— Titkárja voltam Karátsony László főispánnak. Amint az első rémhírek érkeztek, azonnal utra kellett kelnem, hogy mint futár, gróf Batthyány Lajos minisz-terelnökhöz és István főherceg-nádorhoz siessek gyors segítségért. Megbízatásomat csak néhány sorba foglalta a főispán: „E sorok előmutatója előszóval híven fogja elő-adni a kikindai eseményeket“. Ejjél volt, mire Pestre érkeztem s azonnal Batthyá-nyinöz mentem. Félóra mulva együtt állt a miniszteri tanács, mely sürgösen intézke-dett és Osernovics Pétert teljhatalmu kor-mánybiztossá neve te ki.

De hátra volt még a megerősítés. A miniszterelnök azt akart, hogy a nádor az

én sejt előadásomat h Ilja. Már őjjél utáni két óra volt, mindazonáltal gróf Török be-ütetett a kecsijába, hogy a budai várba hajtassunk István nádor hálószerójában fo-gadott. Nem bírtam több elfelejteni ezt a jelenetet az akkori izgalmas éjben. A fő-herceg-nádor hálóköntést vett fel, úgy hallgatta meg részletes jelentésemet. De amíg beszéltem, folyvást az égy melléti különös jelenségre kellett figyelnem. Magas emelvényen díszes butyabazikó állt, melyből minduntalan egy fehér pines ugrott ki, rám morgott s fogait visorgatta. A nádor erre a kutyaházra könyököt és állva hallgatta jelentésemet. — Minden szavamat leste és a leirt szörnyü tetek rendkívül feliz-gatták.

Másnap Samarjay visszautazott Kikin-dára. A városon kívül huezárok czirkáltak, mint előőrök, akik Temesvárról vonultak oda. Amint a közeledő kocsit észrevették, oda vágattak és köröfoglak.

— Nem tudtam mit akarnak velem. Egyenesen Kiss Ernő, a későbbi vértanu-generális elé vittek, aki akkor még osztrák ezredes volt. Azt hitték az előőrök, hogy rácz emisszárius vagyok. Szerencsére ott volt már a táborban az én főispánom is s alig mondtam el, mit végezt m a miniszter-elnököt és a nádornál, már Osernovics P ter is ott termett köztünk. A kormány-biztos a városba vonult. Erős lovasság volt a fedezete. Azonnal státériumot hirdetett s néhány nap mulva már sűrűn függtek az akasztófékon a rácz főczinkok. Hanem Rajasics karlóczai érseknek — a hajaszála sem görbült meg.

törekvéseit és céljait teljesen ismeri és aki a bécsi udvar terveivel teljesen tisztában van, kapta lapjaink nagyfontosságú és a mai politikai helyzetet teljesen megvilágító fölvilágosítást.

Azok a nagyhatalmi törekvések, amelyek a Habsburg-politikának mindentor irányítói voltak, a nagyhatalmi ábrándképek Bécsben nem mosódtak el. A klumi közből lassankint Bosznia és Hercegovina képe alakult ki és alig tizenhárom esztendőre a nagy vereség után a magyar fiúk már a halálba másiroztak a Száva forrása felé. Oroszország keleti elfoglaltsága a japán háboruban való kudarca, főként pedig belső zavargásai ébresztették fel újra a bécsi szívekben az újabb háboru vágyát.

A Habsburg ház nem tud kimenekülni annak a gondolatnak a hatása alól, hogy neki Balkánpolitikát kell üznie. A Balkánplaton szon aggódnak, hogy a Macedonkérdés nincsen megoldva. Míg Innsbruckban forradalomtól kell félni, míg Triest elszakadása szintén a küszöbön van, addig Góluhovszky kék szemű a távol Kelet felé merengenek és a művészeti egyezmény pontjain legelnek, Balkáni hegemonia: ez a Habsburgok vágya; ezzel hiszik megerősíteni pozíciójukat.

Enek persze semmi más akadályát nincs: csak a magyar képviselőház. Látható immár, hogy mire kell az újabb házszabálymódosítás. Látható immár, hogy mire vállalkozott Tisza Macedónia megrendszabályozása magyar pénzen, magyar véren. A bécsi udvarnak egyetlen egy célja van; ez pedig az, hogy parlament nélkül is lehessen kormányozni. Legkivált szükséges pedig ez az ujonczjutalék akadálytalan megszavazása szempontjából. Előre is jelenthetjük, hogy az új képviselőházban legelőször is a lex Daniel alapján megszavazzák az ujonczjutalékot, megkezdik a sorozást s hozzáfognak az előkészületekhez, hogy magyar véren, a mi fiaink élete árán rend legyen Macedóniában.

Ez a bécsi udvar célja.

Protestáns-estély.

— január 26.

Debreczen legkedveltebb, leglátogatottabb estélyei azok, melyeket a hittanhallgatók Protestáns-estély néven rendeznek. A protestáns-estélyen megjelenők és szereplők városunk társadalmának színéjéből kerülnek ki.

Eddig a főiskola dísztermében tartották ezeket az estélyeket, de a főiskola hatalmas díszterme kicsinynek bizonyult a vendégek ezreinek befogadására. Elhatározták tehát a protestáns-estélyek rendezői, hogy ezután az Arany-Bika dísztermében tartják estélyeiket és így tesznek eleget a közóhajnak.

A legközelebbi estély a Bika dísztermében febr. 12-én, vasárnap lesz.

Az estély műsorát már csaknem teljesen megállapította a rendezőség.

Itt lesz az estélyen a tiszántúli egyházkerület lelkesi karának egyik legtehetségesebb tagja: **Gergely Antal** mező-turi református lelkész. Az országos hírv, kiváló szónok előadása kétségtelenül legkimagaslóbb pontja lesz az estély műsorának.

Fellép az estélyen a város legtehetségesebb női szavalója, **Szücs Margit** is, kinek remekszép szavalataiban több ízben nagy gyönyörűséget találtak a hallgatók.

Sikerült megnyerni a rendezőségnek ref. leánynevelő intézet énekkarát is. A **Ájos**, szép hangú Dóczyták kedves sze-

replése csak fokozni fogja a sikert, melyet a február 12-iki protestáns-estély arat.

Sokat várnak **Papp László** esküdt-felügyelő, gimnáziumi segédtanár felolvasásától is.

Szerepelni fog a debreczeni közönség előtt jól ismert, kedves, tehetséges poétánk: **Baja Mihály** is, ki most a budapesti egyetemnek polgára. A fiatal, szeretetreméltó, erős tehetségű lírikus néhány kedves kis versét fogja felolvasni.

A műsor többi számaikat ének és zene fogja betölteni.

A remekül összeállított, fényes műsor csak emelni fogja az amúgy is sikerrel járó estélyt.

Meg vagyunk győződve, hogy az Arany-Bika dísztermét is zsúfolásig megtölti Debreczen szépért, nemesért rajongó közönsége.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön „A boldogság”, vigjáték. (A bérlet).

Pénteken „János vitéz”, daljáték. (B. bérlet).

Szombaton „Tévedések játéka”, vigjáték (C bérlet).

Vasárnap d. u. bérletszünetben félhelyárakkal „A kornevillei harangok”, operett. Este „Miniszterválság”.

Színházi hírek. Csütörtökön került színre másodszer Bilhaud és Heunequin 3 felvonásos vigjátéka, „A boldogság” a legutóbbi szereposztással.

Szombaton lesz a reprize Shakespeare vigjátékának, melynek a címe: „Tévedések játéka”. A darab előtt Csiky László Váli Nagy Gusztáv „Ünnepi ódá”-ját szavalja, melyet a szerző Csokonai halálának évfordulójára írt.

Ezentul a „B” napokra egy földszinti páholy lesz kapható a színházi pécztárnál.

Vasárnap este lesz a premierje Berczik Árpád „Miniszterválság” című vigjátékának.

Kortés-élet.

A kortésnóták még mindig teremnek. A legújabb májusban nem nyílik annyi virág, mint amennyi nóta terem most. Ime egy sorozat:

Karczagon Madarász Imre az ellenség jelöltje. Ellenfele Kardhordó Árpád budapesti spongyakereskedő. A Madarászpárt nótája ez:

Hajnalodik, piros az ég,
Piros kendő fedi fejét
A karczagi menyecskének,
A barnának, a szőkének.
Eljen Madarász!

A fején szép piros kendő,
A szíve meg honszerető,
Kiáll mind, ha kell, a gátra,
Spongya-boltos sirva látja.
Eljen Madarász!

Leng a zászló, harsog a dal,
Lelkesítő a diadal.
Spongya-boltos mit tehet mást,
Telesír egy szekér spongyát.
Eljen Madarász!

Szatmáron Hieronymit Hernyó-nak csufova éneklük róla, hogy:

Szatmár város bokorvirág,
Benne a Hernyó szörnyen rág,
Küzdjünk ellene egy sorból,
Ugrassuk ki a bokorból.
Eljen Kelemen!

Tisza minket nem csal törbe,
Hiába bujt báránybőrbe,
Rongyos a bőr, által látni,
Abezug minden Tisza-pártit!
Eljen Kelemen!

Egy orosz nőagitátor Amerikában.

— január 26.

Amerikában mindenütt nagy feltűnést kelt egy orosz asszony, Breskovszkaja Zsófia, aki egymásután beutazta az Egyesült-Államok főbb városait és ott a közönség érdeklődését iparkodik az orosz szabadságmozgalmak iránt felkelteni.

Breskovszkaja Zsófia egyik áldozata az orosz abszolutizmusnak. Előkelő, gazdag családból származott és kiváló nevelést nyert. Fiatalon nagyon lelkesedéssel a parasztek felvilágosítására, tanítására szentelte életét. A hatalom azonban lázítást látott működésében és közigazgatási uton „kitelepitette” Szibériába. Teljes 25 esztendőt töltött a szerencsétlen asszony Szibériában, de tetterejét a rettenetes évek nem voltak képesek megtörni.

Amikor visszatért az európai Oroszországba, folytatta működését. A kormány elfogatási parancsot adott ki ellene, nem volt képes kézrekeríteni, mert a parasztek, akik valósággal rajongtak érte, elrejtették. Számtalan nehézség között Orosz-Lengyelországon át sikerült neki kimenekülni Németországba, honnan Amerikába ment és ott fejtett ki nagy propagandát szerencsétlen honfitársai érdekében. Breskovszkaja Zsófia Oroszország jövőjét parasztságában látja. Azt mondja, hogy Oroszországot a parasztsztyály tartja fenn, azt kell először a haladásnak megnyerni, ha a birodalom jövőjét biztosítani akarják.

Azokkal szemben, akik kételkednek abban, hogy az parasztsztyály a haladásra alkalmas volna, Breskovszkaja Zsófia Vjatka és Perm tartományokra hivatkozik, amelyekben nemesség egyáltalán nincs és mégis Oroszország legműveltebb vidékei közé tartozik. Ott vannak a legrendezettebb falvak, legjobb utak, legjobb népiskolák és a felső leányiskolák. Fiuk számára középiskolák csak csekély számmal vannak, mert felállításukat — a kormány nem engedi meg. Oroszország jövője igazán ezen a parasztszágon nyugszik és ennek kell első sorban jogot biztosítani az államszervezetben, ha azt akarják, hogy Oroszország a modern államok közé emelkedjék.

Választás napja Debreczenben.

— január 26.

Na, labancz Tisza Pista! Nem salt el a hátultöltő puskát!

Hiába volt a kormányelnök furlangja.
A kis kedves nem akarta kitenni a választókat a melegnek, hanem inkább téli vá-

lasztást erőszakolt az országra. Persze úgy gondolkodott, hogy míg az ellenzéknek csak a hazaszeretet, a lelkesedés melegíti, addig az ő hűségese talpnyaló, konzules hadának minden mamelukját védi a hideg ellen a vaskos tárcza, a bevett potya bor és étel.

Dohát a labancz kegyelmes ur nem jól számított, mert minket bizony megvéd a hidegtől a szent lelkesedés.

De meg aztán a jó Isten is ránk nézett. A rettenetes hideg, mely egész januárban gyötörte a választókat, korteseket, tegnap — a választásokat megelőző napon — egyszerre alább hagyott és ma reggel már a legszebb, enyhe idő köszöntötte a választókat.

Korán reggel még csendesek voltak ugyan az utcák, de azért olyan sajátságos, olyan ihletett, olyan áhítatos hangulat uralkodott mindenütt.

Vagy a lelkekben, a szivekben volt az az ünnepélyes hangulat és onnét ömlött szíjjel az utcákon.

Az élet nyolcz órákor kezdődött. Az utcák egyszerre megteltek lelkesült arcú, pirostollas emberekkel.

Az első kerületben csendesség volt. Ott nyugodtak az emberek, legfeljebb a másik két kerületből érkező hírek izgatták az embereket.

Itt a függetlenségi a Korona vendéglőben ütöttek tanyát. Nyugodtan, csendesen polti álgattak. Ők biztosak a maguk dolgában.

Erdekesebb, lázasabb, elevenebb a második kerület képe. A Debreczen sör-sarnoka előtt százsámra állnak az emberek. Várják a külsőségre jövőket.

Még nincs kilencz óra, amikor a Hatvan-utca felől egy hatalmas, pirostollas csapat jön zeneszóval.

— A külsőségiak — mondogatják az emberek.

A külsőségre jött be mintegy 500 választó. Szép négyes sorokban vonulnak fel a Hatvan-utcán a Piacz-utczára.

Elöl lovagol hatalmas zászlóval Szöllösi Rudi, kezében nagy csutka, ami természetesen mindenütt óriási derűtséget keltett. Szöllösi után zászlók alatt zeneszóval jöttek a választók százai, éltetve mindenütt Bakonyi Samut.

Csak a Bika-szálloda előtt volt hatalmas abczugolás, mely végig zugott az egész Piacz-utcán. Ugyanis a csutka-párt a Bikának juttatta azt a szerencsétlenséget, hogy ott helyezte el etetés-itatás végett azt a néhány mamelukot, kik Münnichre szavaznak. Ezeket abczugolták meg a jó külsőségiak s velük a járókelők ezrei.

A lelkes külsőségiak egyenesen vonultak leszavazni Bakonyira.

Hasonlóan szép, impozáns és hatalmas volt az a menet is, mely zászlók alatt, zeneszóval vonult piros tollakkal, Szöllösi Rudi vezetésével a Kossuth- és Batthyány-utczákon keresztül a III. kerületi választási helyiség elé. A 400 főnyi csapat Szabó Kálmán hazafias választói-ból állott.

Mindenfelé lelkes arcok, kigyult szemek. Mindenfelé csak piros tollakat látni a kalapok mellett. Sehol egyetlen kormányparti toll. Az ellenzéki párttanyák előtt az emberek ezrei állanak és éljenek, a kormányparti tanyák előtt egy lé-

lek sincs, csak odabenn szedi magába a lelkesedést a boros üvegekből.

Az I. kerület.

Debreczen I. választókerületében három jelöltet ajánlottak K. Kiss Józsefnek, a választási elnöknek.

A függetlenségi-párt dr. Thaly Kálmánt, a kormánypárt dr. Jászi Viktort, a szocialisták pedig Gál Istvánt jelölték.

Az elnök mindhárom jelölést, mint teljesen törvényes és szabályszerű elfogadta.

A szavazás két küldöttség előtt folyik. A péterfia-utczai választók a református egyház közgyűlés termében szavaznak K. Kiss József vezetése alatt. Helyettes elnök Török Péter. Jegyző Szabó István, helyettes jegyző Kovács Kálmán.

Azonossági tanuk a város részéről Koncz Ákos és Kovács Ernő, a függetlenségi-párt részéről ifj. Pethő György, a kormánypárt részéről Szabó Lajos, a szocialisták részéről Szekeres István.

A csapó-utczai rész választói a zenede földszinti hangverseny termében szavaznak. Itt a szavazatszedő bizottság elnöke Sinka Sándor, helyettese Márton Kálmán, jegyző Kérészy Árpád, helyettes jegyző pedig dr. Komlóssy Pál.

Azonossági tanuk a város részéről Illés Gyula és Kiss József, a Thaly párt részéről Kató László, Jászi részéről Visky Sándor, Gál részéről Bagi István.

A bizalmi férfiak a függetlenségiaktól Pongó Lajos és Nagy Károly, kormánypartiaktól Csiky Lajos és Visky Sándor, a szocialistáktól Nagy József és Palóczy László.

A szavazásokat mindkét részről 9 órákor kezdik. A péterfiai részben a szocialisták kezdik, a függetlenségiak folytatják és a kormánypartiak végzik.

Az I. kerület Péterfia utca szavazatszedő küldöttsége előtt elsőnek Takács János szavazott Gál István szocialista jelöltre. Jászira György Mihály volt az első szavazó. Thaly Kálmánra Bekényi Péter szavazott legelőbb.

Tizenegy órákor :

Gálra	8
Jászira	11
Thalyra	195

A csapó-utczai szavazatszedő bizottság előtt legelőbbnek Molnár András szavazott Thaly Kálmánra. Gál Istvánnak Nagy József volt az első szavazója. Jászi még 11 kor nem kapott egy szavazatot sem.

Ebben a küldöttségben 11 órákor így állottak a szavazatok :

Gálnak volt	4 szavazata.
Jászinak "	"
Thalynak "	147 "

Déli egy órákor az I. kerület mindkét küldöttsége előtt aránytalanul nagy a Thaly többsége, míg a Jászinak alig akad egy-két szavazója.

Délben egy órákor a szavazatok aránya a péterfia-utczai küldöttségénél ez :

Thaly	347
Jászi	35
Gál	10

Az I. kerület csapó-utczai küldöttségénél ez a szavazatok aránya déli egy órákor :

Thaly	310
Jászi	15
Gál	6

Délután két órákor a Péterfia-utczán

Thalyra	372
Jászira	44
Gálra	10

Ugyanakkor a Csapó-utczán :

Thalyra	348
Jászira	19
Gálra	7

Összesen tehát az I. választókerületben leszavazott :

Thalyra	310
Jászira	53
Gálra	17

Thalynak tehát két órákor többsége 640.

A II-ik kerület.

Legizgalmasabb a II-ik kerület. A városházán van a szavazó helyiség. A városháza udvarán egy század 49 es bak van Rabács százados vezetésével.

A Piacz-utczai választók a nagy, a Hatvan-utczai választók a kistanács termében szavaznak.

A piacz utczai részen választási elnök Dicsőffy József, küldöttségi elnök dr. Freund Jenő, jegyzők dr. Tóby Elek, dr. S. Szabó László. Bizalmi férfiak a Bakonyi párt részéről: Kertész István és dr. Szöllös Dezső, a Münnich párt részéről dr. Hegedüs Jenő. Azonossági tanuk: Bakonyi párt részéről Jámor János, Deli Gábor, a Münnich párt részéről Soós Mihály.

A hatvan utczán választási elnök Des Combes Henrik ügyvéd, küldöttségi elnök dr. Kulcsár Gábor, jegyzők dr. Berzsoy Jenő és dr. Tóth Kálmán. Bizalmi férfiak a Bakonyi párt részéről dr. Reichard Manó és Zöld János, a Münnich párt részéről dr. Irinyi István és Szép József. Azonossági tanuk a Bakonyi párt részéről ifj. Bányai István és Csengery Ferencz, a Münnich párt részéről Jungreis Jakab és Schvaroz Fülöp.

Pont 8 órákor együtt volt a választási tisztikar. Sorshuzás utján megállapították, melyik párt kezdi a szavazást.

Az eredmény a Bakonyi pártnak kedvezett, mert úgy a Piacz, mint a Hatvan-utczán a Bakonyi párt kezdte a szavazást.

Kilencz órákor az elnökök kijelentették, lehet szavazni.

A Piacz utczán Bakonyira elsőnek gróf Degenfeld József szavazott le.

A Hatvan-utczán Bakonyira legelőbbnek Márk Endre szavazott le.

Ezután a Bakonyi párt emberei nagy csoportokban siettek a választási urna elé. Fél tíz óráig a Piacz-utczán Bakonyira leszavazott 118, a Hatvan-utczán 57.

A II-ik kerületben a Piacz-utczaiak közül 11 órákor leszavazott Bakonyira 358, a Hatvan-utczaiak közül 176. Déli 12 órákor Münnichék a függetlenségi szavazók százai miatt még mindig uem juthattak az urnához.

Déli Bakonyi kapott a Piacz-utczánál 426, a Hatvan-utczánál 241 szavazatot.

Déli félegy órákor a tömeges szavazások gyéribben jöttek, úgy, hogy mindkét helyen a választási elnökök elrendelték a Münnich-párt szavazását.

Mikor ez ez történt, félegyóra után 5 perccel Bakonyira leszavazott a Piacz utczában 491, a Hatvan-utczában 274.

Félegy órákor megkezdték Münnichék a szavazást.

Legelőbb is 17 tanyai gazda szavazott le, úgy hogy fél két órákor a szavazatok aránya így állott :

Bakonyi :	
Piacz-utczai	491
Hatvan-utczai	274

Összesen : 765

Münnich :	
Piacz-utczai	47
Hatvan-utczai	88

Összesen : 85

A Münnich párt holtakat is le-szavaztatott:

Egy **Nemethy Mihály** nevű újvárosi ember szavazott is. Csak az életkora nem egyezett. Kifogásolták, tudták a bizalmi férfiak, hogy meghalt, azonban az elnök, mivel csak az életkor nem egyezett, elfogadta szavazatát.

Nemethy már elis ment, de pár perc múlva visszatért és bossanatot kelve jelentette ki, hogy ő a meghalt **Nemethy Karoly** nevében szavazott le Münnichre.

A felfedezés nagy meglepetést keltett és az elnök úgy intézte el a dolgot, hogy a szavazatot érvénytelennek jelentette ki.

Délután 2 órakor a szavazatok aránya ez:

Bakonyi	Piacz-utca	519
"	Hatvan-	291
	összesen:	810
Münnich	Piacz-utca	115
"	Hatvan-utca	60
	összesen:	175

A III-ik kerület.

Dr. Tüdös választási elnökhöz a III. kerületbeli választók három jelölt ajánlólévelét adták s mivel mindhárom kiállításra és aláírásra helyes volt, az elnök elfogadta a jelöléseket.

Jelöltek: **Szabó Kálmán** ellenzéki, **Dobieczki Sándor** kormánypárti, **Nánási Lajos** szociálista.

A Varga-utcai választók a róm. kath. gimnázium termében szavaznak. A szavazást vezeti, dr. Tüdös János, helyettese **Kocsár Gábor**, jegyző **Ábrahám Dezső**, helyettes jegyző dr. **Osváth Ferencz**.

Bizalmi férfiak: a Szabópárt részéről **Kovács Lajos** és **Gál Ferencz**, a Dobieczki-párt részéről **Matesiczky Hugó** és **Nyiri Géza**, szociálisták részéről **Lukács Mihály** és **Szajkó László**.

Azonossági tanuk **Csukás István** Szabó-párti, **Dobó Lajos** kormánypárti.

A Kossuth-utcai a róm. kath. leány elemiiskolában szavaznak. Elnök ennél a szavazatszedő bizottságnál dr. **Peczko Ernő**, helyettese dr. **Balázs Bertalan**, jegyző, dr. **Csath Sándor**, helyettes jegyző, dr. **Osváth Ferencz**.

Bizalmi férfiak a Szabó pártiaktól **Nemethy Sándor** és **Béke László**, a Dobieczki pártiaktól **Józsa Vincze** és **Dezső Kálmán**.

Azonossági tanuk **Somossy László** Szabó-párti és **Papp József** kormánypárti.

A Varga utcán ebben a sorrendben szavaznak: szociálisták, kormánypártiak és a Szabópártiak.

A Kossuth utcán a sorrend ez: Szabó-pártiak, kormánypártiak és szociálisták. A szavazás mindkét küldöttség előtt 9 órkor kezdődik.

A III. kerületben a Varga-utcai küldöttség előtt elsőnek **Nánási szociálista** jelöltre szavazott **Lukács Mihály**, **Dobieczki** dr. **Sárray Bertalan**, **Szabó Kálmánra** **Komlóssy Miklós**.

Tizenegy órakor:
Szabóra 153-an,
Dobieczkire 77-en,
Nánásyra 1

A Kossuth-utcai küldöttség előtt a szociálista jelölt 11 óráig nem kapott szavazatot. Szabóra elsőnek **Nánási Lajos** szavazott, **Dobieczkire** **Lengyel Sándor**.

Tizenegy óráig kapott
Szabó 208 szavazatot,
Dobieczki 24

A III. kerületben a varga-utcai küldöttség előtt egy kissé fellendült a Dobieczki-párt, mikor a keservesen összetartott, borgőzös csapatával felvonult, de a másik bizottság előtt annál nagyobb a Szabó többsége.

A varga-utcaiak közül déli egy óráig le-szavazott:

Szabó	300
Dobieczki	230
Nánásyra	1

A Kossuth-utcaiak közül a szociálista jelöltre senki sem szavazott, míg egy óráig

Szabóra	310,
Dobieczkire	82 szava-

zatot adtak be.
Két órakor már így állott a Varga-utcai szavazatok aránya:

Szabó	320
Dobieczki	244
Nánási	1

Ugyanakkor a Kossuth-utcai részről:
Szabó 373
Dobieczki 95

Délután két órakor 352 a Szabó Kálmán többsége.

Lapunk zártakor a szavazatok a debreczeni kerületekben így állnak: I. kerület, Péterfia u. cza, Thaly 415, Jászi 53, Gál 11. Csapó-utca Thaly 405, Jászi 19, Gál 8. Az első kerületben le-szavaztak 911-en, ebből kapott Thaly 820, Jászi 72, Gál 19 szavazatot.

II kerületben: Piacz-utca: Bakonyi 618, Münnich 192, Hatvan-utca: Bakonyi 361, Münnich 110

A II kerületben 1281 választó szavazott le, amiből kapott Bakonyi 979, Münnich 302 szavazatot.

III. kerület; Varga-utca: Szabó 394, Dobieczki 279, Nánási 7. Kossuth-utca: Szabó 445, Dobieczki 117. Le-szavazó, — III. kerületben összesen 1252 szavazatot kapott ebből Szabó 839, Dobieczki 396, Nánási 7 szavazatot.

Délután 4 órakor a II-ik ker. kivételével kitűzték a zárórakat, az I. ker.-ben a péterfiai részben háromnegyed 5-re, a csapóiban fél 5-re. — A III. ker. vargai részben háromnegyed 5-re, a Kossuth-utcaiban 5-re.

E pillanatban még nem tudjuk, hogy a választás befejezésekor mennyi többsége lesz az ellenzéki jelölteknek, de már a mostani eredményből kitűnik, hogy **mind a három kerületben az ellenzéki jelöltek győztek, óriási többséggel.** Hiábavaló volt mindenféle vesztegetés és erőszakoskodás. Debreczenben győztek az ellenzéki elvek.

Ejzen Debreczen 3 képviselője:
Thaly Kálmán, Bakonyi Samu, Szabó Kálmán.

TÁVIRATOK.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

A fővárosban óriási mérvűket öltenek a választási mozgalmak. Talpon az egész város. Az utcákat a rohanó bérkocsik ezrei lepték el. A választások lefolyásáról az alábbi táviratokat kaptuk:

A budapesti IV. kerületben gr. **Andrássy Gyula** és gr. **Tisza István déli 12 órakor 318 szavazattal egyformán** állottak. **Perczel Dezső** volt az első szavazó, ki Tisza Istvánra adta le szavazatát. Erősen megabuzogolták. Mikor leadta a szavazatát, gunyosan zsebkendőket lobogtattak feléje.

Budapest többi kerületeiben déli 12 órakor a szavazatok aránya ez volt:

A IX—X. kerületben: dr. **Ballagi Aladár** függ. 248, **Plósz Sándor** miniszter 302, a VIII. kerületben: **Berzeviczy Albert** miniszter 519, **Horváth Jenő** független 442, az V. kerületben: **Halmi Elemér** új-párt 150, **Sándor Pál** k. p. 392,

a III. kerületben: **Vérsi József** 212, az I. kerületben **Falk Miksa** k. p. 322, **Széchenyi Antal** ellenzéki 264,

A II. kerületben: **Nyiri Sándor** miniszter 417; **Darányi Ignác** 427.

A VI. kerületben: 525 szavazattal **Hieronymi miniszter** és **Vázsonyi Vilmos** egyformán állanak. **Rengeteg katonaság** állotta meg a kerületet, **Több század huszárság és több század gyalogság.**

A VII. kerületben 10 órakor **Morzsnányi Károly** k. p. és **Barabás Béla** 200 szavazattal egyformán állottak. Később **Morzsnányi Jávora** dőlt a harcra, 12 órakor 644 szavazata volt; **Barabásnak** 435.

Megválasztott képviselők.

Déli 12 óráig az ország különböző részeiben egyhangulag megválasztották az alábbi képviselőket:

A szegedi II. kerületben: **Polczner Jenő** függetlenségit. A szini kerületben gr. **Hadik János**. Az abonyi kerületben: **Gutner Gyula** függetlenségit. A nagykálói kerületben: **Mezősi Béla** függ. Az abrudbányai kerületben: **Rosenberg Gyula** k. p. A nagykőrösi kerületben: **Eötvös Károly** függ. A tápéi kerületben: **Kelemen Béla** függ. A hajdunánási kerületben: **Rakosi Viktor** függ. A nagykarolyi kerületben: **Károlyi István** gr. függ. A vágújhelyi kerületben: **Victorisz Miklós** k. p. A selmecezbányai kerületben: **Heincz Hugó** k. p. A rozsnói kerületben: **Andrássy Géza** gr. A baránci kerületben: **Illyés Bálint** függ. Kőrmécezbányán **Lukács László** miniszter. Szentgrotton **Eitner Zsigmond** függ.

Vácson **Barabás Béla** kormánypárti ellenjelöltje visszalépett. Jászberényben **Apponyi Albert** egyhangulag. Nagybicsén, **Bányai Géza**. Erzsébetvárosban **Isekutz Győző**. Csacza, **Láng Lajos**, **Nagybarom Zichy János** gróf p. k. dis. **Mármaros Sziget Lator Sándor** kormánypárti. — **Rom, Buráth Ferencz** függ. **Boksán, Avrameszku Pohomiusz** k. p. **Rátóalmáson Koller Tivadar** függetlenségi egyhangulag. **Királyhelmezen, Melczner Béla** függetlenségi. — **Rimaszécs Draskóczy László**, **Töketerebes gr. Andrássy Tivadar** dis. **Tordan, Vertán Endre** függ. **Óláhfalun Dániel Gábor** k. p. **Stomfán, Kubiányi János** up. **Medgyes, Obert Károly** szász, **Keszthelyen Battyányi József** gr. dis.

A privigyei kerületben választás alkalmával **több választó megebesült, egyiknek kiszúrták a szemét.**

Aranyosmegyesen is nagyobb vereség történt.

Nagyváradon a **Barabás Béla** pártja kezdte a szavazást, ami nagy lelkesedést keltett a függetlenségi választók körében.

Szegeden báró **Bánffy Dezső** megválasztása bizonyos, mert a vasúti tisztviselők, a postások és a városi hivatalnokok melléje álltak.

Déván **Vlad Aurél** visszalépett.

Borszákon a tegnapi zavargáson **egy csendőr sebébe belehalt.** Egy pedig a kórházban fekszik. Tíz választót letartóztattak és a fogházba kísérték.

Kolozsvár-ról jelentik, hogy mind a két kerületben az ellenzék van előnyben. **Budapesti pártok állása d. u. 3 órakor.**

A budapesti III. kerületben 8 órakor következőképen álltak a szavazatok: **Hieronymi Károly** 455, **Vázsonyi Vilmos** 412,

a IV. kerületben: **Tisza István** 740, **Andrássy Gyula** 700,

az I-es kerületben: **Falk Miksa** 405,

a II-ik kerületben: **Darányi Ignác** dis. 448, **Nyiri Sándor** 652,

a III. kerületben **Vérsi 410,**

az V. kerületben **Sándor Pál** 835, **Halmi Elemér** 252.

Az orosz forradalom.

A kulpinói vérfürdő.

Arról a vérfürdőről, amelyet az orosz katonák tegnap Kulpinóban rendeztek, az

itteni újságok még a következőket jelentik: Sik ezer munkás — vonult Kulpinóból Carszkoje Szeio felé, hogy átadja kervényét a csárnak. Kulpinótól körülbelül tíz kilométernyire katonasággal találkoztak. A sztrajkolók száma körülbelül husz-huszonezer lehetett. Egyiküknél sem volt fegyver s így könnyű volt az egy ezred gyalogságnak és félüteg tüzérségnek a tömeg előre nyomulását megakadályozni. A munkások folytatták utjukat, amíg egészen a katonák elé kerültek. Ebben a pillanatban elhangzott a vezényszó s a katonaság a következő pillanatban tüzei kezdett és többször egymásután sorozat adott. A munkások közül számosan elestek, még többen megsebesültek — egy pillanatként úgy látszott, mintha hátrálni akarnának. De aztán újra rendbe állottak s folytatni akarták utjukat Carszkoje Szeio felé. Megint elhangzott a vezényszó, megint százával estek el a munkások és nagyobb részük vad futással me ekült Kulpinó felé, ahol a csapatok a helységet körülzárták és újra elkezdték a tüzelést. Ott aztán a katonaság borzasztó vérfürdőt rendezett. Még megközelítve sem lehetett tudni, hogy ennek a vérengzésnek hány emberélet volt az áldozata.

A pétervári események.

A Petit Parisien-nek a tegnapi nap eseményeiről a következő leírást küldték Pétervárról: A kormány-épületekben és a mellékutczákban nagyszámú katonaságot tartanak elrejtve. A Nevszki Prospekten óriási néptömeg jár-kei. A szociálisták vezérek proklamációt osztogatnak, amelyben felszólítja a munkásokat, hogy minden eszközzel, még dinamittal és bombával is folytassák a harcot és igyekezzenek magának elégtételt szerezni. A megrémült tömegben a legizgalmasabb hírek vannak elterjedve, így a többi közt az is, hogy a császár már holnap, vagy holnapután Koppenhágába fog utazni. A moszkvai hírek nagyon komoly hatást tesznek. A reformpárt összes vezetőit ma letartóztatták. Igen sok ember sietve hagyja el Pétervárt.

A moszkvai ferrongás.

Gapon Moszkvába érkezett, ahol a sztrajk hihetetlenül gyorsan terjed. A munkások egyszerűen elhadják szerszámukat és az óriás mértékben szaporodó sztrajkolókhöz csatlakoznak. Tegnap tizenötezer munkás sztrajkolt és huszonnégy gyárban szünetelt a munka. A munkások nemis állnak elő követelésekkel és vezérek a hozzájuk intézett kérdésekre azt felelik, hogy azért sztrajkolnak, mert pétervári bajtársaik is sztrajkolnak. A nagy gyárakat erős katonaságok őrzik. Számos vidéki városban is kitört a sztrajk és mindenütt véres összecsapások voltak a munkások és a katonák között. Radomban borzasztó vérengzést vittek végbe a katonák; a munkások arra a hirre, hogy Pétervárról kitört a forradalom, nagy tüntetést rendeztek. Valamennyien egybegyűltek s bejárták az utcákat ezzel a kiáltással: Pusztuljon a császár! Pusztuljanak a kisgyermek gyilkosai! A munkások vasrudakkal és revolverekkel voltak felfegyverkezve és nagyon sokan robbantó anyagokat vittek magukkal. Lármájuk óriási izgatottságot keltett a tartalékosok közt, akiket a kaszárnyában bezárva tartották. A munkások segítségével kifeszítették a kapukat és az izgatott tömeghez csatlakoztak. A tórpáncsnok katonaságot küldött ki, de a munkások ellenállottak neki; egy munkásvezér agyonlőtt egy tisztet s megsebesített egy másik tisztet.

Erre aztán a katonák is megkezdtek a lövöldözést és a többi közt azt a munkásvezért is veszedelmesen megsebesítették, aki a két tisztre rálőtt. Számos munkás hozzá sietett hogy a harc színhelyéről elvigye, de a katonák szuronnyal mentek nekik és elkergették őket. Ekkor esendőrök vetették magukat a megsebesült munkásvezérre,

kardjukkal a sző teljes értelmében darabokra kaszabolták. A harcban ötven katona és száz munkás esett el. Vinnában tegnap kezdtek meg a munkások a sztrajkot; az utcán gyülekeztek és hangosan tiltakoztak a pétervári vérfürdő ellen. Konoban már megkezdődött az általános sztrajk. A munkások elkergették a városból a rendőröket és lerombolták a rendőrségi épületet. Odesszában holnap vagy holnapután kezdődik az általános sztrajk s ott különösen azért nagyon veszedelmes a helyzet, mert a helyőrség legnagyobb részét Kelet Ázsiába küldték.

A pétervári főkörmányzó.

Tegnapelőtt este óta Trepov tábornok intézi az ügyeket, aki még nem rég moszkvai rendőrfőnök volt s aít a császár Szergiusz nagyherceg indítványára korlátlan polgári és katonai hatalommal látott el. Trepov vaskézzel folytatja a rend helyreállításának művét. Az új főkörmányzó egy hirhedt pétervári rendőrfőnöknek a fia s ő maga is már annyira magára zudította az orosz nép féltelmét és gyűlöletét, hogy csak nemrég is merényletet követtek el ellene. Mint pétervári főkörmányzónak az volt a legelső eszelekedése, hogy Fulon rendőrfőnököt, aki nagyon enyhének és szelidnek látszott neki, eltávolította és Varsóba helyezte át, helyébe pedig az eddigi adlást, Friss tábornokot nevezte ki. Második eszelekedete az volt, hogy az összes kerületi rendőrfelügyelőket a téli palotába tanácskozássra hívta össze, amelyen kötelességüké tette, hogy a lehető legnagyobb energiát fejtik ki. A harmadik intézkedése pedig az volt, hogy letartóztatta mindazokat, akik csak némiképpen is abban a gyanuban állottak, hogy a munkásmozgalmat vezetik, vagy támogatják. A rendőrség ennek következtében hétfőn egész éjjel rendkívüli tevékenységet fejtett ki, számtalan házkutatásokat tartott és százával tartóztatta le az embereket. Majdnem az összes tegnap említett írókat, újságírókat és tanárokat, mint Anzenkijt, Bestonovot, Viskotint, Kerajevot, Sameskit, Piszarevet, Kedrint és Ziminovot, akik már majdnem valamennyien Szibériában voltak, tegnap újra letartóztatták III. Sándor császár ukája alapján, amely szerint magánlakásokban előzetes bejelentés nélkül önműl több ember nem jöhet össze, letartóztatták a Daily Telegraph tudósítóját is, de igazolása után ma szabadon bocsátották.

A rendőrség szándékosan kimélte az agg Korsenievet, a Vesznik Europij szerkesztőjét. Gorkij Maxim pedig csak úgy tudta elkerülni letartóztatását, hogy sietve elutazott Rigába, onnan pedig Moszkvába. Trepov egyedül intézkedik mindenben és egy csöppet sem törődik a különböző tárczaminiszterekkel.

Witte, az államtanács elnöke valósággal meg van rémulve mindezekről a dolgokról; tegnap egy küldöttség járt nála, amely arra kérte, hogy járjon közbe Trepovnál békésebb intézkedések végett. Witte megígérte a küldöttségnek, hogy el fog járni, de a legujabb fordulat következtében semmit sem tehet. Azt is megígérte, hogy a letartóztatott emberek kiszabadítása érdekében közbejár, de ennek az eljárásnak sem volt eredménye. Mirszki herceg belügyminiszter is szinte nevetséges télenységre van kárhóztatva. A császár már elfogadta lemondását, de minthogy utódját még nem nevezte ki, egyelőre névlegesen tovább kell intéznie az ügyeket, a nélkül azonban, hogy csak a legcsekélyebb autoritással is rendelkezne. Saját miniszteriumában is eddigi adlástusa, Ricovszki tábornok azt teszi, ami neki tetszik.

Színjátzás egy tébolydában.

— január 26.

Csodálatos doigot produkált a nagyváradi elmekórház igazgatósága. Műkedvelő

előadást rendezett és minden szerepet a kórház betegek közt osztott ki. Természetesen előkelő nagy közönség érdeklődött e különös látványosság iránt, melyhez hasonlóban még nem volt része a nagyváradiaknak. Szigeti népszínművét, a Csizmadia mint kísértetet adták. A rendező Győri János volt, egy vén színész, ki már a kórház megnyitása óta lakója a szomorú helynek. Az előadásban valóban meg is látszott a szakavatott kéz.

A betegek a diszterem baloldalián foglaltak helyet, körülvéve az ápolóktól. A másik oldal a közönség számára volt fenntartva. Előadás előtt mindenki néma esendben ült a helyén s a homályos, megtört szemek bambán meredtek maguk elé. Csak mikor megjelent a teremben Kenéz Kálmán főorvos alakja, szeretetteljes mosollyal üdvözölték. Csodálatos a bizalom és ragaszkodás, melylyel körülveszik a főorvost a kórház szerencsétlen lakói. Ómudatlanul is hálásak igyekeznek lenni azért a fáradhatatlan buzgalomért, melylyel Kenéz Kálmán és orvostársai nagy bajukat enyhíteni igyekeznek.

Pont hat órakor megszólalt egy fischerharmonium. Egy Ferencz József kabátba öltözött beteg ült mellette. A fiatal ember tenitő volt és örütsége rohamában elmeszette a nyakát. Annak idején sokat irtak róla a lapok. Most ő kísérte az énekszámokat s előtte kiterítve fekszenek a kották.

A főgöny felgördült. Első a színpadon Schönvald Ervin, ki a csizmadia-inast játszotta. Othonos a színpadon, mintha ott nőtt volna föl, kitűnően be is tanulta a szerepet, a magyar nótákat pedig szép bariton hangján nagy érzéssel adta elő. Csak néha néha extemporizált. Egyszer például azt mondta:

— Megyek katonának a japán háboruba!

Egyszer meg az ének után adott olyan csodálatos hangot, — mely csak a szegény, láztól gyötörte elmebetegek sajátja. A főgöny legördülte után, mikor a szereplőket tapsolta a közönség, esőkokat intett a nézőtérre. Az öreg csizmadiaát a rendező, Győri János játszotta. Maszkján, mozdulatain, beszédén ugyancsak meglátszott a rutinirt színész, a régi iskola egyik művelője. A közönség nem is akarta elhinni, hogy csakugyan a kórház egyik betege. Zuzsa szerepét Gáspár Teréz, Orzse asszony szerepét Bodnárné játszotta s ugyancsak meglátszott rajtuk, hogy nagy kedvvel tanulták be szerepeiket. És a többi szereplők mindmind bámulatos kedvet, érdeklődést árultak el, úgy hogy a közönség nem győzött eleget tapsolni.

A betegek a legnagyobb nyugalommal hallgatták végig a darabot. Jóízűen nevettek a humoros részleteken és zajosan megtapsolták a nótákat. E szünetek közben még kedélyesen beszélgettek is egymással és csak ebből a beszélgetésből vehette ki a közönség, hogy itt a legsajnálatraméltóbb betegek szórakoznak. Az első felvonás után limonádét és narancsot kaptak a betegek, amit persze a legnagyobb élvezettel fogyasztottak el.

Nyolcz órakor volt vége az előadásnak. Előadás után a legnagyobb rendben vették vissza szobájukba a betegeket és szétszórták a közönség is, a mely kisebb adományokkal is hozzájárult a kórház lakosainak üdvös szórakozásához.

REGÉNYCSARNOK.

A dagály után.

— Angolból. —

— Oh, bocsásson meg Lutterell ur. De igazán nem tudtam, hogy ez a hihetetlen mese igaz.

M. A. Vasutak menetrendje

Debrecezből indul:	idő	ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	18
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8	57
Budapest-Nagyvárad felé	d. u.	12	07
Budapest-Nagyvárad felé	este	10	31
P.-Ladányi Nagyv. felé minden kedd	d. e.	11	12
Csak P.-Ladányi	este	8	10
Csak P.-Ladányi motor menet	reggel	5	08
Szatmár-Máramarossziget felé	d. u.	8	58
Csak Szatmár-ig (gyorsvonat)	este	6	41
Csak Szatmár-ig (teher v. sz. m. száll. v.)	este	7	56
Szatmár-Máramarossziget felé	éjeli	2	50
Szatmár-Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	07
Csak Szatmár-ig	reggel	5	10
Miskolc-Kassa felé	reggel	8	13
Miskolc-Kassa felé	este	6	56
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	11
Csak Nyiregyháza-ig	d. u.	2	10
m. áll. vasutól	reggel	5	35
vasártérről	reggel	5	44
m. áll. vasutól	d. e.	8	09
vasártérről	"	8	16
m. áll. vasutól	"	11	07
vasártérről	"	11	16
m. áll. vasutól	d. u.	12	11
vasártérről	"	12	21
m. áll. vasutól	"	4	25
vasártérről	"	4	38
m. áll. vasutól	este	6	46
vasártérről	"	6	58
Füzes-Abonya felé m. áll. vasutól	reggel	4	36
Füzes-Abonya felé vasártérről	"	4	56
Óhat-Köcs-Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4	49
Óhat-Köcs-Polgár felé vasártérről	"	4	28
Derecske-Nagy-Léta felé	reggel	9	35
Derecske-Nagy-Léta felé	"	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este	6	40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel	5	45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este	9	35

Budapestől Debreczenbe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel	7	25
A délután 3 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9	—
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz.-v.	"	9	15
P.-Ladányi gyorsvonat átszállítással	d. u.	12	08

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	8	29
Budapest-Nagyvárad felől	este	6	26
Budapest-Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjeli	2	24
Budapest-Nagyvárad felől	d. u.	2	15
Csak P.-Ladányi	reggel	7	46
Csak P.-Ladányi motor menet	"	5	08
Kolozsvár-Nagyvárad felől	"	7	28
Csak Szatmár-ig (gyorsvonat)	"	8	48
Csak Szatmár felől	d. e.	11	37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3	55
Csak Máramarossziget felől	este	10	11
Máramarossziget-Szatmár felől	"	6	40
Csak Szatmár felől	reggel	7	30
Kassa-Miskolc felől	d. e.	1	31
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	7	50
Kassa-Miskolc felől	d. u.	8	48
Csak Nyiregyháza felől	reggel	7	33
vasártérről	reggel	7	32
m. áll. vasutól	d. e.	11	13
vasártérről	"	11	22
m. áll. vasutól	d. u.	1	45
vasártérről	"	1	52
m. áll. vasutól	"	3	27
vasártérről	este	6	05
m. áll. vasutól	"	6	12
vasártérről	"	9	50
m. áll. vasutól	"	9	57

B.-Sz. Mihály-
H.-Böszörmény felől

— Széna védkeztek, csak mutassa meg a kijáratot.

— Hát próbájk meg eltolni a sziklát. Mikor ez hiábavalónak bizonyult kiabálni kezdtek.

Szerencsére Lutterellnél több doboz gyufa volt, így elhatározták, hogy csendesen bevárják az estét. Akkor biztosan a keresésükre indulnak és majd kiabálni fognak.

— Jó volna ha sietnének a dagály miatt.

— Magamért nem aggódom, — szólott a leány. — En ugyanis gyűlölöm az életet, csak az a borzasztó, hogy magát is ide osuktam.

— Talán a halálba?

— Igen, azt hiszem. De magam miatt nem bánom.

— Mennyivel könnyebb a sötétben igazat mondani. Ugy-e Jess, jól tudja rólam, hogy bolond, gyáva és kétszínű vagyok?

— Ha az lenne, nem mondaná.

— Sokszor viseltem élarcot magam előtt, de most, mikor már ugyis késő, bevallom magának Jess, hogy szeretem, végtelenül, a rajongásig.

— A leány halkán válaszolt:

— En is szeretem magát. Amikor megcsókolt, bolond gondolatok érlelődtek meg bennem. Csak mikor értésemre adta, hogy meg akar nősülni, akkor vettem észre, hogy játszott velem, és azért fakadtam ki olyan mérgesen. Emlékszik még?

A dagály most már a lábukig ért. Tudták mind a ketten, hogy perczről-perczre csak emelkedni fog és ez vesztüket okozná. Lutterell önkénytelenül a barlang hátsó részé felé vonult. Meg akart győződni arról, hogy van-e hát belső barlang. Pár pillanattig ment előre, de mindenütt csak hideg, nyirkos sziklafalat érzett a kezével. Csüggedten akart visszatérni, de a lába megakadt valami erős pántfélébe. Hiába igyekezett kihúzni, hiába rugdosott jobbra balra, a lábát nem bírta kiszabadítani. Már Jess is segítségére akart sietni, amikor egyszerre csak dübörgésszerű moraj ütötte meg a fülüket és egyszerre csak lefelé kezdtek zuhanni.

IV.

A zuhanás még sem volt olyan nagy, mint amilyennek képzelték. Végre is a Ball kapitány titkos kijáratától nem lehetett kívánni, hogy ilyen hosszú szünet után éppen olyan könnyen járjon, mint a mikor a híres katona kezelte. Be volt az már növe földdel, iszappal, s csakis a George erőlyes rugdosása folytán szakadt be, azaz le, és George a földhányással együtt leesett vagy egy méternyi biztos helyre a tengerpart mellé az anyaföldre.

A barlangba beözönlött a világosság és a nyílásnál megjelent a Jess édes arca.

— Nem ütötte meg magát?

— Miért nem szólít a nevemen?

— George ur.

— Jess...

— Hát akkor George.

— Édes George.

— Ez már jól van. Lássá, mégis csak derék ember volt Ball kapitány. Milyen más idekint a levegő, mint ott bent volt!

Lutterell lerazta magáról a port és földet, ugyanezt tette Jess is, azután lehervodott a puha illatos fűre.

— Lássá, milyen óriási ma a dagály. Igazán tragédia válhatott volna a kis vigjátékból.

— De ugye nem lett az? Vajjon mit mond majd a marionbadi nagynéni?

— Amint haza érünk, tisztánt megírom neki a jó hirt.

— Képzelem, milyen mérges lesz.

— Majd me békül. Milyen szép este is volt ez. Mikor még a barlangba mentem, gazdag ember voltam, de most érzem, hogy megtisztulva jöttem ki. Isten nyugosztalja békében a Ball kapitány lelkét.

(Vége.)

Folyó szám 130. Bérlet 94-ik szám (A)

Ma csütörtökön, 1905. évi január hó 20-án:

A boldogság.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, 1905. évi január hó 21-én

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Károly

1 liter

Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitünő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen

Üveg betét 4 krajczár.

Alkalmi vétel folytán

míg a készletből tart — az alanti bámulatos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 forint 10 krtól.

Férfi és fiu kalapok 80 krtól.

Női, férfi és gyermek meleg öltő ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári blouzok, alsó és felső ruhák, kosztümök, miederek, női és férfi bőrkeztűk, 80 krtól.

Kitünő minőségű férfi és női cipők, sárcipők (kalosnik) eddig még nemlétezett olcsó árakon.

Valódi vászon női fehéreneműek fél áron

Gallér 10 kr., kézelő 15 kr.

Székely Jenő és Tsa utóda.

Piacz-utca 48.

Az általánosan elismert kitünő

Mohai Agnes

természetes magyar ásványvíz mely a földi Giesshülli legjobban pótolja, forrása:

MAYER JENŐ

fűszer- és csomage üzletében

Debreczen, Piacz- és széchenyi-utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor

1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában

DEBRECZEN,

Főtér 31. szám.

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A VÁROSI BÉRHÁZBAN Simonffy-utca 1. szám alatt 3 szoba és előszobából álló irodának, vagy garzon lakásnak alkalmas másodemeleti helyiség május 1-re kiadó. — Értekezhetni az Ipartestületnél.

NÓTLEN urhoz egy rendes, tiszta takarítónő felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

1396. v. k. szám.
1904.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járá bíróságnak V. 568/4—1904. számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint dr. Vecsei Samu részére Rudnyánszky Gyula debreczeni lakostól 54 kor. 90 fill. tőle, ennek 1903 évi szeptember hó 1. napjától számítható 5%-os kamatai és eddig összesen 74 kor. 20 fill. perköltés erejéig a fizetett 50 kor. betudásával 1904. évi márczius hó 22-en bíróilag felül foglal és 3715 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1905 évi január hó 30-án délután 3 órakor kezdett veendő és Debreczenben Csapó-utca 19. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén a becsáron alul is el fogadják adatni.

Debreczen, 1905. évi január hó 6. án.

Bódogh Zs.,
bírói kiküldött.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására

varosi nyomdában,

varosház, keresztépület.

Ugy hat, mint a bomba! Antinikotin-cigaretták hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wien, VIII. Piaristengasse.

A NAP

POLITIKAI NAPILAP

kora reggel, valamennyi napilap megelőzésével, érkezik az összes vidéki városokba.

Hazafiság!

Imberek szeretet

Műveltség!!

Teljes politikai függetlenség!!

Önálló vánterület!

Magyar ipar!

A NAP

A legnépszerűbb és a legolcsóbb ellenzéki lap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BRAUN SÁNDOR.

FŐMUNKATÁRSOK:
ÁBRÁNYI EMIL,
dr. VÁZSONYI VILMOS.

Egy szám 2 kr.

Előfizetés:
Egy hónapra 1 K 40 f
Negyedévre 4 K — f
Kiadóhivatal: Rókk Szilárd-u. 9.

Magyarság!

Demokrácia!!

Szabadelvűség

Harc a párturalom ellen.

Harc az erőszak ellen.

Kitűnő értesülések.
Modern, friss,
elmés újság!!

Bizunk a közönségben. • A közönség bizzék bennünk.

• Tessék mutatványszámot kérni!

• Tessék előfizetni!

• Tessék előfizetni!

Óvás összetévesztések ellen.

Mint hogy most varrógépeinknek, különösen régi rendszerű gépeinknek utánzatai sokszorosan mint »Singer«, sőt már mint »valódi Singer-varrógépek« is ajánltatnak, figyelmeztetjük a t. vevőközönséget, hogy az **ilyképen** ajánlott varrógépek **nem eredeti Singer-varrógépek és nem tőlünk származnak.**

A világhírű eredeti Singer-varrógépek kizárólag saját üzleteinkben kaphatók.

A ki tehát varrógépet óhajt venni, először határozottan tudja meg, hogy a gép **a mi cégünk**től származik-e és ne elégedjék meg kitérő válaszokkal.

Singer Co. varrógép részv. társ.

Debreczenben: Piacz-utca 79. sz. alatt.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1905.